

Mírní pravici. Díky synovi

28. února 2009

Nemocný syn naučil šéfa britských konzervativců vidět svět očima sociálně slabších

LONDÝN/PRAHA „Jako kdyby mě v tu chvíli srazil nákladní vlak,“ pokoušel se před časem popsat šéf britských konzervativců David Cameron okamžik, kdy se on a jeho žena Samantha dozvěděli, že jejich čerstvě narozený syn Ivan trpí tak zvaným Ohtaharovým syndromem, poměrně vážnou neurologickou poruchou, jejímž průvodním znakem jsou mimo jiné epileptické záchvaty.

Všechno šlo v tu chvíli na druhou kolej, včetně politiky, nicméně po počátečním šoku se manželé Cameronovi rozhodli, že budou proti nepřízní osudu bojovat.

„V jednu chvíli během cesty z porodnice domů jsem si říkal: To zvládneme. Jestli se o něj nedokážeme postarat, pak to bude naše prohra,“ přiznal Cameron Francisovi Elliotovi a Jamesi Hanningovi, kteří pracují na jeho životopisu.

Cameronovi dělali, co mohli, ale nakonec svůj boj s osudem prohráli. Ivan Cameron po šesti letech zemřel. A jeho náhlá smrt na okamžik zastavila politický život v celé Británii.

Mezi prvními, kdo vyjádřil manželům Cameronovým soustrast, byl premiér a Cameronův největší rival Gordon Brown. A neřikal jen fráze, sám si totiž prošel podobným peklem - jeho dcera Jennifer zemřela krátce po narození. „Smrt dítěte vyvolá nesnesitelný smutek, kterému by neměl být vystavován žádný rodič,“ citoval Browna deník The Guardian.

V den Ivanovy smrti měl Brown čelit interpelacím ve sněmovně. Na Cameronovu žádost byly interpelace zrušeny a odloženy. Naposledy byly interpelace předčasně ukončeny před devíti lety, poté, co se nečekaně a neúměrně protáhla debata o připravovaném zákonu (až do ranních hodin).

Cameron do parlamentu nedorazil osobně, svou žádost o odklad interpelací tlumočil skrze Williama Hagua, který jej formálně zastoupil i v čele konzervativní strany.

„Ivanových šest let života nebylo snadných. Jeho rodiče žili s vědomím, že může zemřít mladý, ale to jejich ztrátu neumenšuje,“ nechal se ve sněmovně slyšet Haug.

Cameronovi se o Ivana původně starali sami, přestože k nim během dne občas docházela i specializovaná sestra. Po roce však rodiče uznali, že je stav jejich syna natolik vážný, že vyžaduje takřka neustálý dohled, a požádali o trvalou asistenci profesionálky.

Nový člověk, nová strana?

Přestože Ivan nemluvil, a byly doby, kdy se jeho otec bál, že si pořádně ani neuvědomuje své okolí, znamenal pro své rodiče hodně. Jednak přispěl k upevnění jejich manželství - Samantha následně porodila další dvě děti, Nancy a Arthura, ačkoliv zpočátku o dalších dětech neuvažovali (ze strachu, že by genetickou vadou trpěly i ony). Zdaleka nejzajímavější ale je, jak se díky Ivanovi změnil Cameron jako politik.

V rozhovoru pro deník The Guardian to muž, považovaný za budoucího britského premiéra, vyjádřil slovy: „Umožnilo mi to poznat do nejmenšího detailu, jak co funguje - sociální služby, specializované sestry, sociální pracovnice, zvláštní školy, terapeuti, logopedi, experti na rehabilitaci atd.“

Tentýž člověk byl v polovině 90. let úplně jiný. Absolvent prestižních škol vyznával arazil tradičně konzervativní názory - sociální politika bylo to poslední, o čem by se chtěl bavit.

Dnes mluví o tom, jak je potřeba zajistit, aby stát vynakládal dost peněz na zdravotnictví a sociální služby. V tom duchu se snaží reformovat i stranu, které šéfuje. „Myslím, že tam bylo dost jiných, kteří k podobnému závěru došli už mnohem dřív než já,“ vysvětluje si Cameron, proč jeho snahy nenarazily na větší odpor.

Jedním z jeho nejčastějších argumentů je vyzdvihování a podpora rodiny. Její role upadá, konstatoval už nespočetněkrát, když mluvil o „zlomené Británii“, proto je podle něj důležité za ni bojovat.

Podle blízkých spolupracovníků to neznamená návrat k tradičně konzervativním viktoriánským hodnotám. „Cameron prostě věří, že si všechny děti bez rozdílu zaslouží šanci vyrůst v prostředí, které s manželkou vytvořili Ivanovi,“ dodal jeden z jeho přátel.